Điệp Mỹ Linh - Tìm Nhau Từ Thuở của Toàn Phong Nguyễn Xuân Vinh

Điểm sách

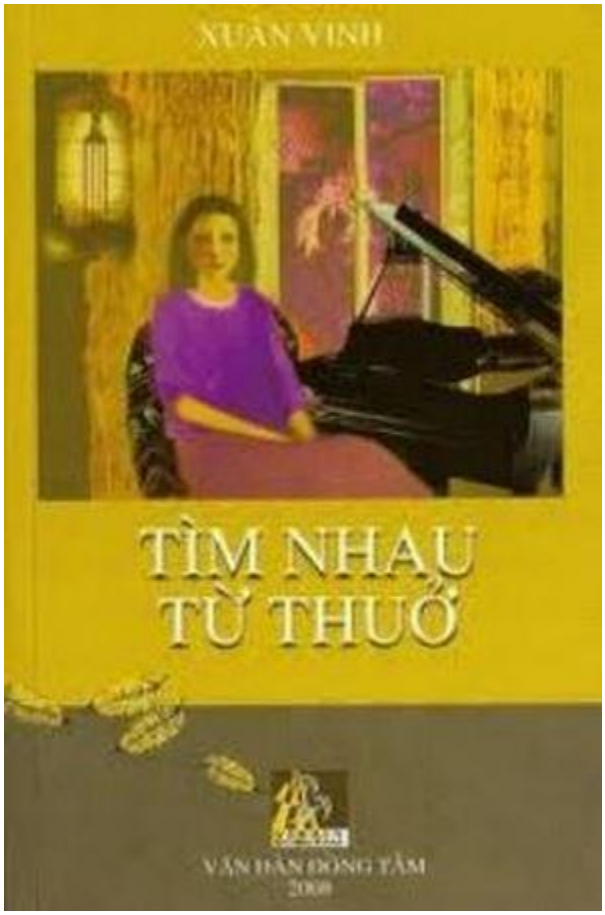

Lời trần tình.- Vì lâu quá, tôi không thể nhớ được, vào thời điểm nào, Giáo Sư Toàn Phong Nguyễn Xuân Vinh gửi biếu tôi vài tác phẩm của Ông cùng lời khen tặng về những tác phẩm tôi viết về Lính.

Nhưng, tôi lại nhớ, khi Phu Nhân của Giáo Sư Toàn Phong Nguyễn Xuân Vinh lâm trọng bệnh, Ông rất khổ tâm.

Những lần emailed qua lại, Ông hỏi, trong mấy tác phẩm Ông tặng, tôi thích tác phẩm nào?

Tôi hồi đáp rất thật lòng: Vì bận quá, tôi chưa thể đọc được.

Ông emailed chỉ vỏn vẹn hai chữ: “Đọc đi!”

Sau đó, để tỏ sự kính trọng đối với một nhà văn lão thành, tôi đọc/viết về tác phẩm Tìm Nhau Từ Thuở; rồi chuyển đến Ông.

Bài điểm sách này được viết, chuyển đến tác giả Toàn Phong và đăng trên website của Điệp Mỹ Linh – chứ chưa được phổ biến rộng rãi – từ khi phu nhân của Cố Giáo Sư Nguyễn Xuân Vinh bị bạo bệnh. Hôm nay, tôi xin hiệu đính/bổ túc vài chữ.

Thời gian gần đây, hay tin sức khỏe của Giáo Sư Nguyễn Xuân Vinh bị giảm sút nhanh, tôi cũng vẫn không muốn phổ biến bài điểm sách này; vì ngại sẽ bị độc giả "cho là" "dựa hơi" hoặc "thấy sang bắt quàng..."!

Hôm nay, July/24/2022, được tin Giáo Sư Toàn Phong Nguyễn Xuân Vinh đã về miền Viên Miễn, tôi xin trân trọng kính nhờ quý vị Webmasters và báo chí phổ biến bài điểm sách này – như lời đưa tiễn cuối cùng dành cho nhà văn Toàn Phong Nguyễn Xuân Vinh.

ĐIỆP MỸ LINH

Từ trước đến nay, tôi chỉ đọc tin và hiểu Giáo Sư Nguyễn Xuân Vinh là một khoa học gia và từng giữ chức vụ Tư-Lệnh Không-Quân Việt-Nam Cộng-Hòa. Vì vậy, tôi nghĩ rằng những tác phẩm của Ông sẽ xoay quanh hai lãnh vực này. Nhưng, không ngờ, tôi lại được đọc một tác phẩm trữ tình của Ông, Tìm Nhau Từ Thuở.

Lời Giới Thiệu của nhà văn Doãn Quốc Sĩ viết về Tìm Nhau Từ Thuở ngay trang đầu của cuốn truyện làm tôi hơi… khựng lại. Tôi tự hỏi, không hiểu tôi có "đi quá đà" khi viết về một tác phẩm của một nhà khoa học mà giáo sư và cũng là nhà văn lão thành Doãn Quốc Sĩ đã ân cần giới thiệu hay không?

Sau nhiều ngày suy nghĩ, tôi nhận thấy, truyện Kiều của Nguyễn-Du đã và đang được truyền bá khắp dân gian Việt Nam, từ những bậc uyên thâm cho đến những người chân lấm tay bùn qua biết bao nhiêu thế hệ. Điều đó cho thấy rằng sự thành công của một tác phẩm là sự quảng bá rộng rãi tác phẩm đó trong công chúng chứ không phải là tác phẩm đó được dành riêng cho một tầng lớp độc giả nào cả.

Ý nghĩ này giúp tôi đọc tiếp và tìm ý để viết về Tìm Nhau Từ Thuở.

Tìm Nhau Từ Thuở là tác phẩm viết về tình yêu; một tình yêu trong sáng và thánh thiện suốt quảng đời thơ ngây của nữ nhân vật chính – Phương-Vân, tên gọi ở nhà là Mây.

Tác giả trích dẫn nhiều điển tích, nhiều phim ảnh, nhiều thơ và lời ca nhưng lại ít đối thoại. Những mẫu đối thoại dí dỏm như kiểu Jennifer Cavalieri và Oliver Barrett IV trong Love Story được tác giả thay thế bằng những dòng thư rất êm ái, mượt mà của Phong – nhân vật nam chính: "…Hôm nay trời ở đây đã cuối Thu, lá vàng ngoài song cửa đã bắt đầu rơi rụng. Buổi chiều sau giờ học anh tới phòng ăn rồi mới trở về buồng. Cuối Thu và sang đầu Đông, trời ở đây tối sớm hơn bên nhà, và theo vết chân người đi tiếng lá kêu xào xạc. […] Anh dừng chân ở đầu ngõ, tìm hộp thư của mình và thấy lá thư của Mây gửi sang. Đêm nay ngồi đọc thư Mây viết, căn phòng sẽ thêm ấm cúng và anh cũng sẽ thấy bớt cô đơn." (Trang 64)

Trong khi Phong còn e dè, chưa dám hé lộ tình cảm của chàng thì Mây – mà Phong và gia đình Mây thường gọi là "cô bé" – lại muốn đo lường tình cảm của Phong dành cho nàng: "…À, có một anh chàng kiến trúc sư, bạn của anh Hồng và cùng làm chung một dự án xây cất, đôi khi có chuyện gấp vào cuối tuần, đã mang những đồ bản lại nhà để bàn việc với anh. Có lần anh chàng hỏi chuyện học hành của Mây và khi thấy em than là phải làm những bài toán khó anh ấy hứa là nếu cần thì anh ấy chỉ dẫn cho. Anh nghĩ sao về điều này?" (Trang 48) Phong vô tình, viết thư khuyên Mây nên học thêm về toán nếu được người kèm. Vậy là Phong nhận được lá thư của Mây, chỉ vỏn vẹn có hai chữ "Ghét anh!"

Đọc phân đoạn trên, tôi cứ tự hỏi, tác giả là nhà giáo, nhà binh, nhà khoa học và nhà văn chứ không phải là nhà tâm lý học; vậy thì làm thế nào tác giả viết đúng tâm trạng dỗi hờn của cô gái mới lớn? Từ câu hỏi này tôi nghĩ rằng tỷ lệ hư cấu trong Tìm Nhau Từ Thuở rất thấp.

Với dòng văn rất bình dị, không sáo ngữ, tác giả dẫn dắt độc giả vào một cuộc tình giữa một "quốc gia chi bảo" và một cô bé "…nấp sau chiếc cột, dương đôi mắt to đen như hai ngôi sao lóng lánh trên khuôn mặt tròn xinh xắn, nhìn ra người khách lạ." (Trang 17) suốt hơn 100 trang giấy.

Sau khi cảm thấy đã tạo đủ sự tò mò và sốt ruột cho độc giả, tác giả đưa vào truyện vài nhân dáng xinh đẹp khác để thử thách tình yêu của Phong dành cho cô bé Mây. Một trong những nhân vật nữ này là Hồng-Vân, cựu sinh viên luật khoa đại học Montpellier.

Chính tác giả đã xác nhận hộ cho nhân vật Phong: "…Chàng biết mình yêu cô bé thật tình nhưng không thể nào cưỡng lại số phần khi chàng cứ luôn gặp lại Hồng-Vân và cảm thấy ít nhiều quyến luyến với con người học thức, tháo vác và đầy quyến rũ này…"(Trang 216).

Vâng! Tôi hiểu tâm trạng của Phong. Không những Hồng-Vân hội đủ điều kiện then chốt để chinh phục một thanh niên trí thức mà Hồng-Vân – được giáo dục và lớn lên dưới vòm trời Âu Mỹ – còn bạo dạng trong cung cách và hồn nhiên trong ngôn từ.

Theo tôi, khung cảnh lảng mạn và tình tứ nhất trong truyện là lúc Phong cùng Hồng-Vân ngồi uống rượu trong một Bar and Grill và bất ngờ nghe ca khúc J'aime do Salvadore Adamo trình bày. Hồng-Vân cầm tay Phong:

-Anh có nghe không. Đây là tiếng hát của Adamo. Anh phải nhảy với em bài này.

Hai người dìu nhau theo tiếng nhạc, lời ca. Hồng-Vân yêu cầu Phong hát theo. Trong khi Phong hát theo nho nhỏ: "J'aime, quand le vent nous taquine, quand il joue dans tes cheveux…" thì: "Chàng thấy đầu nàng ngã nặng chĩu trên vai mình. Người cô gái như bất động để tùy cho cánh tay chàng dìu đi theo điệu nhạc…" (Trang 217-219).

Ngoại cảnh tình tứ đến như thế mà Phong cũng vẫn một lòng nhớ đến Phương-Vân và có ý nhờ Hồng-Vân tìm Phương-Vân cho chàng thì tôi phục Phong vô cùng.

Chuyện tình giữa Phương-Vân và Phong kéo dài theo những biến chuyển chính trị và quân sự trên quê hương Việt-Nam từ những năm sau đợt di cư 1954 cho đến ngày mất nước 30 tháng Tư 1975.

Tôi nghĩ, nếu Phong là một người lính chiến thì truyện dài Tìm Nhau Từ Thuở có thể xem như một Chinh Phụ Ngâm thời hiện đại.

Tác giả có dụng ý khi chọn tên hai nhân vật nữ gần giống nhau: Phương-Vân và Hồng-Vân. Lý do tôi nghĩ như vậy là vì, ở đoạn gần cuối, tác giả tạo được sự hồi hộp và thắc mắc cho độc giả; rồi tác giả "tháo gỡ" một cách rất nhẹ nhàng.

Đoạn kết của Tìm Nhau Từ Thuở khiến tôi nghĩ đến câu: "You don't marry someone you can live with. You marry the person whom you cann't live without".(1) Nhưng, sự kết hợp giữa Phong và Phương-Vân sẽ mở ra những trang tình sử mới.

Tôi xin mượn lời của Richard Bach để chúc hai nhân vật chính trong Tìm Nhau Từ Thuở của Giáo-Sư Toàn Phong Nguyễn-Xuân-Vinh: “True love stories never have endings.”

ĐIỆP MỸ LINH

https://www.diepmylinh.com/

1.- Không nhớ tên tác giả.